

Vari Makfarlejn

ČIM SAM TE VIDELA

Prevela
Tatjana Milosavljević

■ Laguna ■

Naslov originala

Mhairi McFarlane

YOU HAD ME AT HELLO

Copyright © Mhairi McFarlane 2012

Translation copyright © 2015 za srpsko izdanje, LAGUNA

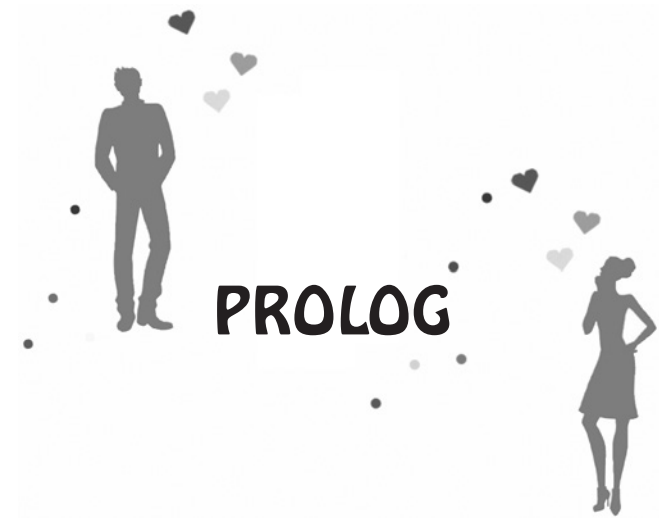
*Za Dženi,
koju sam pronašla na univerzitetu*

© Kupovinom knjige sa FSC oznakom
pomažete razvoj projekta odgovornog
korišćenja šumskih resursa širom sveta.

SW-COC-001767

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

„O, jebote, izem ti sreću...“

„Šta je bilo?“, upitala sam.

Pokušavala sam da oteram vrlo drčnu i neustrašivu osu od svoje limenke koka-kole. Ben je zaklanjao lice dlanom, ali tako je samo bio još upadljiviji.

„Profesor Makdonald. Znaš ga, Jajoglavi Makmafin. Trebalo je da mu predam seminarski rad o Kitsu još pre nedelju dana. Je l' me video?“

Pogledala sam preko. Na drugoj strani travnjaka posutog mrvicama poslepodnevnog sunca profesor je u pola koraka stao i imitirao lorda Kičenera, sa uprtim prstom i nečujno izgovorenim „TI“.

„Ovaj, jeste.“

Ben me je gledao virkajući između prstiju.

„Jeste kao možda jeste ili kao jebiga jeste?“

„Kao uštogljeni, debeljušni, ćelavi škotski projektil zemlja – zemlja ima tvoje tačne koordinate i vitla preko travnjaka pravo prema tebi jeste.“

„Dobro, okej, misli, misli...“, mrmljao je Ben podigavši pogled ka krošnji drveta pod kojim smo sedeli.

„Popećeš se na drvo? Zato što profesor Makdonald liči na čoveka spremnog da čeka vatrogasce u sumrak.“

Ben je prelazio pogledom preko ostataka užine i naših torbi na zemlji, kao da se u njima krije rešenje. Ja pak nisam mislila da će biti od pomoći ako uvaženi naučnik dobije *Karimorovim* ruksakom po licu. A onda se Benov pogled zadržao na mojoj desnoj ruci.

„Mogu li da pozajmim tvoj prsten?“

„Razume se. Ali nije čaroban, da znaš.“ Zgulila sam ga s prsta i pružila mu ga.

„Ustani.“

„A?“

„Ustani.“

Ustala sam, otirući travu s farmerki. Ben je balansirao klečeći na jednom kolenu i visoko podigao komad prilično darkerskog srebrnog nakita koji sam kupila za četiri funte na studentskoj pijaci. Prasnula sam u smeh.

„Jaoj... *idiote jedan*...“

Profesor Makdonald je stigao do nas.

„Bene Morgane...!“

„Izvinite, gospodine, ali uhvatili ste me usred nečega veoma važnog.“

Ponovo se okrenuo prema meni.

„Znam da nam je samo dvadeset godina i da je ova prosidba možda došla malo preuranjeno usled... spoljnih pritisaka. Ali, nevezano s tim, ti si predivna. Znam da nikad više neću sresti ženu do koje će mi biti stalo kao do tebe. To osećanje samo narasta i narasta...“

Profesor Makdonald je skrstio ruke na grudima, ali – neverovatno – osmehivao se. Benova bezočna drskost ponovo je trijumfovala.

„Jesi li siguran da to osećanje nije osveta kukuruza šecerca i tortilja s viršlama iz konzerve što ste ih ti i Kev sinoć jeli?“, upitala sam.

„Ne! Blagi bože – potpuno si me osvojila. Moju glavu, moje srce, moju utrobu...“

„Pažljivo, momče, na tvom mestu ne bih mnogo dalje nabrajao“, umešao se profesor Makdonald. „Teret istorije je na tvojim plećima. Misli na potomke. Tvoja priča treba da ih nadahne.“

„Hvala, gospodine.“

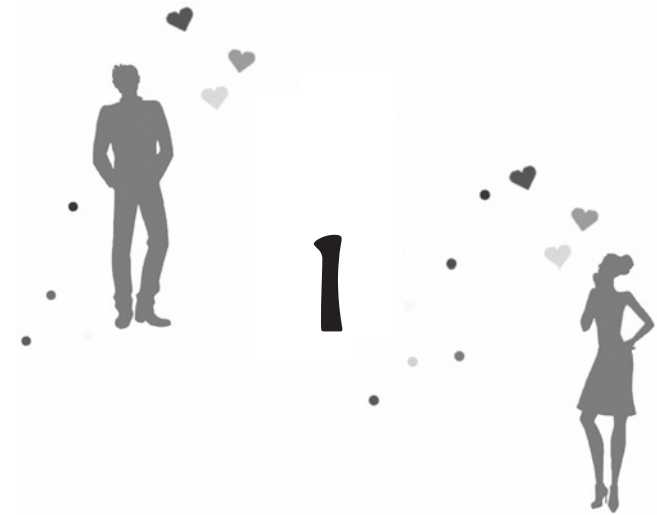
„Tebi ne treba žena, nego lek protiv dijareje“, kazala sam.

„Trebaš mi *ti*. Šta kažeš? Udaj se za mene. Jednostavno venčanje. Posle možeš da se useliš u moju sobu. Imam dušek na naduvavanje i uflekani peškir koji možeš da smotaš pod glavu umesto jastuka. A Kev usavršava recept za patatas bravas, u kom se krompir bari u *Hajncovoj* paradajz-čorbi.“

„Ponuda je stvarno divna, Bene, ali žalim slučaj. Ne.“

Ben se okrenuo prema profesoru Makdonaldu.

„Trebaće mi hitno odsustvo zbog smrtnog slučaja. Mog.“

Kući sam stigla malo kasnije nego obično, utrčavši kroz vrata gonjena onom jedinstvenom mančesterskom kišom koja uspeva da pada vertikalno i horizontalno u isto vreme. Sa mnom je ušlo toliko vode da se čini kao da me je plima nanela i sad se povlači ostavljajući me u podnožju stepenica poput gužve morske trave.

Moja kuća, čini mi se, deluje prijateljski i nepretenciozno. Dvominutni obilazak bio bi vam dovoljan da nas svrstate među zaposlene „profesionalce“ u ranim tridesetim, bez dece. Uramljeni printovi Risovih muzičkih heroja. Ofucani šik, mada malo više ofucan i malo manje šik. I tamnoplava masna farba na širokim podnim lajsnama zbog koje mama frkće: „Liči na opštinski stan.“

Kuća miriše na večeru, začine i toplinu, a opet, pouzdano osećam hladnoću u vazduhu. Naslućujem Risovo naopako raspoloženje još pre no što ga ugledam. Dok ulazim u kuhinju, nešto u njegovim napetim ramenima dok stoji pored šporeta kazuje mi da nisam pogrešila.

„Dobro večer, dušo“, kažem izvlačeći iz okovratnika nakvašenu kosu i razmotavajući ešarpu. Drhtim, ali korak mi je poletan kao kad je vikend. Petkom se sve malo lakše podnosi.

On progurda nešto nerazgovetno, što bi moglo biti i zdravo, ali ne pokušavam da doznam kako ne bih bila optužena za početak neprijateljstava.

„Jesi li donela disk iz poreskog?“, upita on.

„Joj, sranje, zaboravila sam.“

Ris se okrene na peti, u ruci mu visi nož. To je bio zločin iz strasti, časni sude. Kada je reč o taksama za kola i parkiranje, Ris ne podnosi kašnjenje.

„Juče sam te podsetio! A sad je prekasno.“

„Izvini, sutra ću.“

„Nisi ti ona koja mora da vozi bez papira.“

Nisam ni ona koja je zaboravila da uzme disk prošlog vikenda, sudeći po napomeni na kalendaru ispisanoj njegovim rukopisom. Ne pominjem to. Prigovor: polemički.

„Odvuku ih na otpad, znaš, čak i ako ih ostaviš parkirana na trotoaru. Ne tolerišu ni sekund kašnjenja. Nemoj mene da kriviš kad ga spljeskaju na veličinu Nodija* i budeš morala da se voziš autobusom.“ Ugledam u mislima sebe s plavom spavaćom kapom s praporcem na vrhu.

„Sutra ujutru ću. Ne brini.“

Okrene mi leđa i nastavi da tranžira onu papriku, koja – može da bude mada ne mora da znači – ima moj lik. Pritetim se da imam nešto čime ću ga odobrovoljiti i izađem da izvadim bocu crnog iz *Odbinsove* torbe, s koje kaplje voda.

Naspem dve velike čaše i kažem: „Nazdravlje, Uško.“

„Uško?“

* Nodi i Uško su junaci crtane serije *Nodi u zemlji igračaka*. (Prim. prev.)

„Nodi. Nema veze. Šta ima novo kod tebe?“

„Ništa.“

Ris je grafički dizajner u marketinškoj kompaniji. Mrzi to. A još više mrzi da priča o tome. Zato, međutim, obožava grozne priče iz svojih izveštaja sa suđenja u mančesterskom Kraljevskom sudu.

„Dakle, jedan čovek je danas, na izrečenu kaznu doživotne robije bez prava pomilovanja, reagovao besmrtnim rečima: 'Turi si to nepravedno govno tamo di sunce ne sija.'“

„Ha-ha. I je l' stvarno?“

„Nepravedno? Ma jok. Ubio je nekoliko ljudi.“

„A je l' smeš da staviš 'turi si to govno' u *Mančester ivning njuz*?“

„Samo sa zvezdicama. Ono što je govorila njegova porodica morala sam da eufemizujem kao 'emotivne uzvike i molbe iz publike što je s galerije pratila suđenje'. Jedina reč upućena sudiji a da nije bila psovka, bila je 'matori'.“

Kikoćući se, Ris odnosi svoju čašu u dnevnu sobu. Idem za njim.

„Danas sam se malo bavila istraživanjem muzike za svadbu“, kažem sedajući. „Mama me udavi zgražavajući se zbog toga što je *sestric Margaret Dramond iz kluba za mešenje kolača imao di-džeja s bejzbol kapom koji je puštao 'razvratne i kakofonične pesme o guranju i pukotinama' pre no što su devojčice što su bacale cveće i dečaci što su nosili prstenje otišli na spavanje*.“

„Super zvuči. Može li da nam nabavi njegov broj? Mada možda ne bi bilo loše da kapu ostavi kod kuće.“

„Mislila da bismo mogli imati živu muziku i pevača. Neko s posla je angažovao Elvisovog imitatora, zovu ga Elvis iz Maklsfilda. Brilljantno zvuči.“

Ris se namrgodi. „Neću da mi neki ofucani matori debeli moron s briljantinom na glavi peva *Love Me Tender*. Venčavamo se u mančesterskoj Gradskoj većnici, a ne u Maloj Meksvadba kapeli u Vegasu.“

Progutam ovo, mada nije baš lako skliznulo. *Oprosti što se trudim da bude i zabavno.*

„O. Dobro. Pomislila sam da bi nasmejalo narod, znaš, pokrenulo žurku. Šta si ti imao na umu?“

Slegne ramenima.

„Nem' pojma.“

Njegovo inačenje i naglašen pogled govore da možda ne uočavam nešto.

„Osim... ako ne želiš da vi svirate?“

Pretvara se da razmišlja.

„Pa, valjda bismo mogli. Pitaću momke.“

Risov bend. Reci da su „u Oejzis fazonu“ i ubiće te. Mada ima mnogo perjanih jakni i prepirki. Ono što oboje znamo ali nikad ne pominjemo jeste da se nadao kako će njegova prethodna grupa, u vreme kad je bio u Šefildu, postići nešto, dok je ovo, s trideset i nešto, samo hobi. Oduvek sam prihvatila to što delim Risa s njegovom muzikom. Samo – nisam očekivala da ću to morati i na dan venčanja.

„Mogli biste da svirate prvih pola sata, možda, pa da posle vas krene di-džej.“

Ris napravi grimasu.

„Neću da teram ljude da vežbaju i postavljaju instrumente da bi svirali samo toliko.“

„U redu, onda duže, ali to je naše venčanje, a ne gaža.“

Osećam kako se skupljaju i nadiru olujni oblaci, grmljavina je na pomolu. Njegovu narav, ovu vrstu rasprave, poznajem kao svoj džep.

„Neću ni di-džeja“, doda on.

„Zašto?“

„Uvek su nikakvi.“

„Hoćeš da vi svirate od početka do kraja?“

„Puštaćemo ajpod kompilacije, neki onlajn striming, šta god. Podesićemo na nasumični redosled.“

„Važi.“

Trebalo bi da se manem ovoga, da pokušam kad bude bolje raspoložen, međutim, ne mogu.

„Ali imaćemo Bitlse i Abu, i stvari za stariju generaciju? Neće ukapirati ako se sve svede na 'jebite se, neću da radim ono što mi kažete' i treštanje pojačala.“

„*Dancing Queen*? Ma nema šeme. I pored toga što tvoj rođak Alan želi da đuska uz to.“ On napući usne i izvede „mlatiranje rukama u nivou bradavica“ u fazonu Patka Orvila,* gest koji se može smatrati nepotrebno provokativnim.

„Zašto moraš da se ponašaš kao da ti je sve ovo silna gnjavaža?“

„Mislio sam da želiš da se venčamo pod našim uslovima, na naš način. Dogovorili smo se.“

„Da, pod našim uslovima. A ne pod tvojim“, kažem. „Hoću da imaš prilike da popričaš s našim prijateljima i porodicom. To je žurka za sve.“

Pogled mi padne na verenički prsten. Ček, zašto se ono beše venčavamo? Pre nekoliko meseci slavili smo u grčkom restoranu pozamašni bonus koji je Ris dobio na poslu i bili smo pripiti od previše uza. To nam je palo na pamet kao dobar način da potrošimo te pare. Dopala nam se ideja o velikoj svadbi, složili smo se da je verovatno „vreme“. Nije bilo

* *Orville the Duck*, lutka poznatog trbuhozborca Kita Harisa. (Prim. prev.)

prosidbe, Ris je samo dopunio moju čašu i rekao: „Jebiga, što da ne, a?“ i namignuo mi.

Te večeri, u toj sparnoj i bučnoj restoranskoj sali, to je delovalo kao tako bezbedna, ispravna i očigledna odluka. Usput smo gledali trbušnu plesačicu kako diže penzionere da vrckaju kukovima zajedno s njom, smejući se dok nas nije zboleo stomak. Volim Risa i pretpostavljam da je u osnovi mog pristanka bilo prihvatanje sledeće činjenice: pa dobro, a za koga drugog da se udam? Tačno, negde ispod površine je sve vreme tinjalo nezadovoljstvo. Ali poput ukljanjanja upornih tačkica buđi u ćošku na drugom kraju kupatila, rešavanje problema zahteva mnogo truda, a mi nikad nismo našli vremena za to.

Iako smo dovoljno dugo čekali, nikad nisam istinski sumnjala da ćemo ozvaničiti stvari. Premda je Ris još imao neukročenu kosu i nosio večitu studentsku uniformu sastavljenu od štrokavih majica s logom benda, dronjavih farmerki i starki, znala sam da se, ispod svega toga, krije neko ko želi papir pre no što dođu deca. Čim smo se vratili kući, telefonirali smo i mojim i njegovim roditeljima, navodno da bismo podelili radost s njima, a možda i zato da se ne bismo popišmanili kad se otreznimo. Nije bilo mesečine i sonata, ali što bi rekao Ris, život nije takav.

Zamišljam sada taj dan, navodno najsrećniji dan našeg života, ispunjen kompromisima i progutanom ljutnjom, s Risom koji se dignutog nosa druži samo s ortacima iz benda, baš kao što je bilo i kad sam ga upoznala, kad je pripadanje njegovoj ekipi bilo jedina i najveća želja mog nerazvijenog srčanog mišića.

„Dokle će bend biti treća osoba u ovoj vezi? Hoćeš li da provodiš vreme na probama dok ja sedim kod kuće s uplakanom bebom?“

Ris odmakne čašu od usana.

„Odakle ti sad pa to? Šta, moram da postanem neko drugi, da se odrekнем nečega što volim da bih bio dovoljno dobar za tebe?“

„Nisam to rekla. Samo ne mislim da bi tvoje sviranje trebalo da nas sprečava da budemo zajedno na dan našeg venčanja.“

„Ha. Imaćemo posle *ceo život da ga provedemo zajedno*.“

Kaže to kao da govori o robiji u Strejndžvejsu,* sve sa silovanjem pod tuševima, drilovanjem u dvorištu u šest ujutru i krijumčarenjem šifrovanih poruka onima napolju. Ne. Pušta. Me. U. Pab...

Duboko uzdahnem i osetim pod rebrima nešto tvrdo i teško, bol koji bih mogla pokušati da ublažim vinom. Nekad mi je uspevalo.

„Nisam sigurna da je venčanje dobra ideja.“

Izgovorila sam to. Misao koja me je ključala iznutra izronila je iz podsvesti u svest i potom nastavila dalje, izašavši mi kroz usta. Iznenaduje me što ne želim da povučem to što sam rekla.

Ris slegne ramenima.

„Lepo sam rekao da je trebalo da zбриšemo u inostranstvo. Ti si htela da to obavimo ovde.“

„Ne, hoću da kažem kako ne mislim da je venčanje kao takvo trenutno dobra ideja.“

„Pa, ispašće jebeno bezvezno ako sad otkazemo.“

„Što nije dovoljno dobar razlog da teramo do kraja.“

Daj mi razlog. Možda ja šaljem očajničke šifrovane poruke. Jasno mi je da sam konačno shvatila, da sam se probudila, ali Ris ne čuje nuždu u mom glasu. Rekla sam nešto što ne govorimo. Odbijanje da sluša nije dovoljan odgovor.

* *Strangeways*, lokalni zatvor u Mančesteru. (Prim. prev.)

On ispusti teatralan uzdah pun neartikulisane iznurenosti izazvane strašnim iskušenjima života sa mnom.

„Kako god. Otkako si ušla u kuću, pokušavaš da zapodeneš svađu.“

„Nije tačno!“

„A sada ćeš da se duriš ne bi li me prisilila da pristanem na nekakvog di-džeja, koji će puštati gluposti na koje ti i tvoje kretensko društvo sečete vene kad se oroljate. Nek ti bude. Angažuj ga, uradi sve po svome, neću da traćim vreme na raspravu.“

„Kretensko?“

Ris otpije gutljaj vina, pa ustane.

„Ništa, odoh da kuvam večeru.“

„Tebi se ne čini da nam to što ne uspevamo da se dogovorimo možda nešto kazuje?“

On opet sedne, svom težinom.

„Zaboga, Rejčel, ne drami, ovo je i bez toga bila duga nedelja. Nemam snage za scene.“

I ja sam umorna, ali ne od pet radnih dana. Umorna sam od silnog pretvaranja. Spremamo se da bacimo hiljade funti na pretvaranje pred svim ljudima koji nas najbolje poznaju i muka mi je od same pomisli na to.

Stvar je u tome da je Risovo nerazumevanje logično. Njegovo ponašanje je uobičajeno. Ovo je uobičajeno. Ali nešto u meni je puklo. Deo mog mehanizma se konačno pohabao, kao pouzdani uređaj koji radi i radi, a onda jednog dana više ne radi.

„Naše venčanje nije dobra ideja i tačka“, kažem. „Zato što nisam sigurna ni da je dobra ideja da uopšte budemo zajedno. Nismo srećni.“

Ris izgleda malčice preneraženo. Potom mu se lice zatvori, ponovo se pretvori u masku inata.

„Nisi srećna?“

„Ne, nisam srećna. A jesi li ti?“

On čvrsto zatvori oči, uzdahne i uštine se za koren nosa.

„Stvarno čudno, ali ovog časa baš i nisam.“

„A generalno?“, navalim.

„Šta je sreća, kad si već potegla to pitanje? Da trčkaram po livadama ustondiran, u providnoj bluzi, i berem bele rade? Onda ne, nisam srećan. Volim te i mislio sam da me voliš dovoljno da se potruđiš. Ali to očigledno nije slučaj.“

„Postoji sredina između duvanja trave među belim radama i neprestanih svađa.“

„Odrasti, Rejčel.“

Na sve moje sumnje Ris je oduvek spremno reagovao nabusitim „odrasti“ ili „preboli“. Svi ostali znaju šta su veze, a ti imaš nerealna očekivanja. Nekad mi se ta izvesnost dopadala. Sad više nisam tako sigurna.

„Nije dovoljno“, kažem.

„Šta to pričaš? Hoćeš da se iseliš?“

„Da.“

„Ne verujem ti.“

Posle ovoliko vremena, ni ja. Ubrzanje je bilo poprilično, ni od čega do raskida u roku od nekoliko minuta. Od brzine su mi se takoreći obrazi otromboljili. Moguće je da je ovo razlog što smo toliko dugo odlagali da stanemo pred matičara. Znali smo da će to povući za sobom određena teška pitanja.

„Sutra ću početi da tražim stan.“

„Znači, tebi sve ovo, posle trinaest godina, toliko vredi?“ upita on. „Nećeš da na venčanju bude sve kako ja hoću – čao, vidimo se?“

„Zapravo nije stvar u venčanju.“

„Čudno kako su ti ovi problemi zasmetali sad kad ne uspevaš da izboksuješ da sve bude po tvome. Nešto se ne sećam ove... *introspekcije* onda kad sam kupovao prsten.“

U pravu je. Jesam li isposlovala ovu svađu da bih sebi dala razlog? Jesu li moji razlozi dovoljno dobri? Popuštam. Možda ću se sutra probuditi i pomisliti kako je sve ovo bila greška. Možda će se ovo mračno, apokaliptično raspoloženje stravične lucidnosti razvedriti i raščistiti poput ove kiše što još pljušti napolju. Možda bismo sutra mogli da izađemo na ručak, da zapisujemo na salveti pesme koje oboje želimo da čujemo, da ponovo osetimo zanos...

„Okej... da bi ovo upalilo, ponešto moramo da menjamo. Moramo prestati da se sve vreme hvatamo za gušu. Moramo da odemo u savetovalište ili tako negde.“

Može da mi ponudi malo više od ništa i ostaću. Eto koliko je jadna moja rešenost.

Ris se namršti.

„Nema šeme da sedim tamo dok ti nekom drkadžiji s cvikerima na nosu u opštinskom bračnom savetovalištu pričaš kakvo sam đubre prema tebi. Nema odlaganja venčanja. Ili radimo po planu, ili ništa od toga.“

„Govorim o našoj budućnosti, o tome da li je uopšte imamo, a tebi je stalo samo do toga šta će ljudi pomisliti ako otkazemo venčanje?“

„Nisi ti jedina koja sme da daje ultimatum.“

„Je l' ovo igra?“

„Ako posle ovoliko vremena nisi sigurna, nikad nećeš ni biti. Tu nema o čemu da se razgovara.“

„Tvoj izbor“, kažem drhtavim glasom.

„Ne, *tvoj izbor*“, frkne on. „Kao i uvek. Posle svega što sam zbog tebe žrtvovao...“

Od ovoga odskočim uvis, uhvati me ona vrsta besa od kog lebdiš pola metra iznad zemlje, kao da imaš raketne motore na petama.

„Nisi se ti ničega odrekao zbog mene! Prelazak u Mančester je bio tvoja odluka! Ponašaš se kao da sam ti dužna nešto što ti nikad ne mogu vratiti, a to je čisto sranje! Taj bend bi se svakako raspao! Nemoj mene da kriviš zato što TI NISI USPEO.“

„Kakvo si ti sebično, razmaženo derište“, zaurla on na mene, takođe ustavši, zato što urlanje iz sedećeg položaja nikad nije delotvorno. „Ti hoćeš ono što hoćeš, i ne pomišljaj na to čega drugi moraju da se odreknu da bi se to tvoje ostvarilo. Isto radiš i s ovim venčanjem. Ti si najgora vrsta sebičnjaka baš zato što misliš kako nisi sebična. A što se benda tiče, jebote, kako se usuđuješ da kažeš da znaš kako bi na kraju ispalo. Da mogu da se vratim u to vreme i počnem iznova...“

„Ma nemoj mi reći!“, vrisnem.

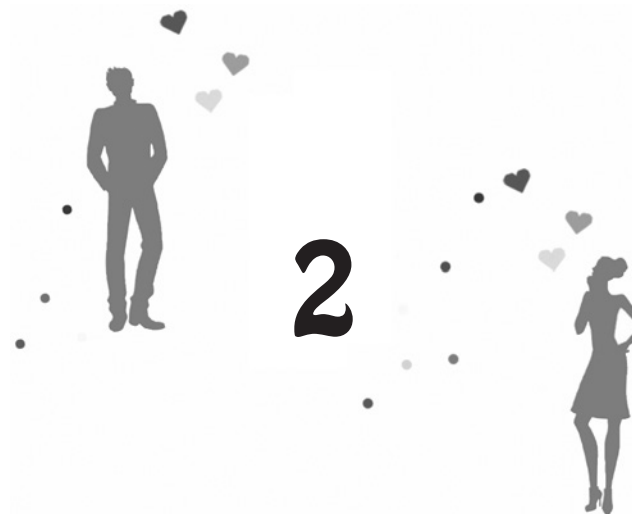
Oboje samo stojimo teško dišući, meksički obračun udvoje s rečima umesto oružja.

„Dobro. U redu“, naposletku će Ris. „Ja odoh kod svojih za vikend – neću da ostanem ovde i trpim ovo sranje. Počni da tražiš sebi stan.“

Sručim se na kauč i sedim s rukama u krilu. Osluškujem njegove besne korake na spratu, zvuke trpanja stvari u malu torbu. Suze mi cure niz obraze i u okovratnik bluže, koji tek što je počeo da se suši. Čujem Risa u kuhinji i shvatim da je isključio plin ispod šerpe sa čilijem. Taj majušni trenutak obzirnosti gori je od svega što je mogao reći. Zarijem lice u dlanove.

Posle nekoliko minuta prene me njegov glas, odmah tu pored mene.

„Postoji li neko drugi?“
 Podignem pogled, zblanuta. „Molim?“
 „Čula si me. Postoji li neko drugi?“
 „Naravno da ne.“
 Ris okleva, pa dodaje: „Ne znam zašto plačeš. Htela si ovo.“
 On zalupi vrata za sobom i to zazvuči kao pucanj iz pištolja.

Šokirani mojim nenadanim samačkim statusom, okupili su se moja najbolja drugarica Kerolajn i naši zajednički prijatelji Mindi i Ajvor i postavili pitanje svojstveno istinski saosećaj-nima: „Hoćeš li da izađemo i olešimo se od pića?“

Za njih Ris nije nestao u akciji: on je moje prijatelje oduvek doživljavao kao *moje* prijatelje. I običavao je da primeti kako Mindi i Ajvor „zvuče kao prezenteri iz *Škole za igru*“.* Mindi je Indijka čije puno ime glasi Parminder. Ona sama za „Mindi“ kaže da je to njen beli alijas. „Mogu da se krećem među vama potpuno neprimećeno. Sem činjenice da sam ona smeđa stvar.“

Što se Ajvora tiče, njegov ćale mnogo voli skandinavske legende. Zahvaljujući izvesnom dečjem animiranom filmu,** ime mu je pomalo predstavljalo i teret. Ajvor je trpeo da

* *Play School*, BBC-jeva dečja serija, koja se emitovala od 1964. do 1988. (Prim. prev.)

** *Ivor the Engine (Lokomotiva Ajvor)*, BBC-jeva animirana dečja serija, koja se emitovala od 1959. do 1977. (Prim. prev.)

ga ragbisti u našem studentskom domu zovu Lokomotiva i tvrde kako u intimnim trenucima proizvodi zvuke slične kloparanju. Ti isti ragbisti su pili jedni drugima mokraču i pljuvačku čisto kao odgovor na izazov i naterali su Ajvora da ode na sprat da se upozna s devojkama – tako smo mi postali mešana četvorka. Naše platonsko društvo, kombinovano s njegovom kratko ošišanom kosom, naočarima s crnim ramom i ljubavlju prema japanskim trendi patikama, dovelo je do opšte pretpostavke da je Ajvor gej. On je kasnije počeo da se bavi kompjuterskim programerstvom i, s obzirom na to da u toj profesiji gotovo da i nema žena, čini mu se da bi zbog te zablude mogao propustiti neke dragocene šanse.

„Kontraintuitivno je“, stalno se žali. „Zašto bi muškarac okružen ženama bio homoseksualac? Prema Hjuu Hefneru se ne ophode tako. Očigledno bi trebalo da i ja po ceo dan nosim kućni mantil i papuče.“

U svakom slučaju, još nisam potpuno spremna da se suočim s društvom koje se okuplja u koktel baru, stoga se radije opredelim za domaću, neuporedivo smrtonosniju varijantu večeri provedene u piću.

Kerolajna kuća u Čorltonu uvek je očigledan izbor mesta za okupljanje, pošto je ona, za razliku od nas ostalih, u braku i stvarno ima fenomenalnu kuću. (I muža Grejema, ništa manje fenomenalnog, koji je otišao na jedan od svojih čestih golferskih vikenda.) Kerolajn je odlično plaćen knjigovođa u velikom lancu supermarketa i istinski odrasla osoba: doduše, to je oduvek i bila. Dok smo studirali, nosila je šteповane prsluke i bila članica veslačkog kluba. Kad sam pred ostalima izražavala iznenađenje zbog njene spremnosti da, posle žestoke noćne cirke, ustane u cik zore i ode da trenira, Ajvor bi samo mamurno rekao: „To ti je fensi fazon. Normanski geni. Mora da otperja i osvoji nešto.“

Moguće je da i nije mnogo pogrešio u vezi s njenim poreklom. Visoka je, plava i ima nos koji, koliko znam, nazivaju orlovskim. Za sebe kaže da liči na mravojeda; ako je tako, onda taj mravojed izgleda kao Grejs Keli.

Moj zadatak je da nasečem limete i obložim solju rubove čaša na Kerolajninom besprekorno čistom i glatkom crnom kuhinjskom pultu, dok ona u sjajnocrvenom stonom blenderu pretvara led, tekilu i koantro u sluzavu mešavinu. Između tih zaglušujućih prasaka, Mindi nas, sedeći na sofa kao kraljica, dariva uobičajenim „taom po Mindi“.

„Razlika između tridesete i trideset prve je razlika između sahrane i procesa tugovanja.“

Kerolajn počne kašikom da prebacuje mešavinu za naše margarite.

„Trideseti rođendan je kao sahrana?“

„Sahrana tvoje mladosti. Mnogo pića i saosećanja, i pažnje i cveća, i tu su svi koje znaš.“

„Da znaš da smo se načas zabrinuli da će poređenje biti neukusno“, kaže Ajvor gurajući naočari naviše na nosu. Sedi na podu, pruženih nogu, a jedna ruka mu je takođe ispružena, s daljinskim upravljačem uperenim prema nečemu duguljastom, što bi trebalo da je stereo-uređaj. „Je li, Kerolajn, imaš li stvarno Iglse usnimljene ovde ili je to neka bolesna šala?“

„Trideset prva je kao tugovanje“, nastavi Mindi. „Zato što je ono što posle ide mnogo gore, ali više niko ne očekuje da zbog toga kukaš.“

„O, pa svakako očekujemo da ćeš kukati, Mind“, kažem, pažljivo joj pružajući plitku čašu koja izgleda kao tanjirić na visokom postolju.

„Modni časopisi me teraju da se osećam veoma staro i nebitno, kô da nema potrebe da se trudim da kupim išta sem gaćica

sa specijalnim ulošcima za slabu bešiku. Jede li se ovo?“ Mindi podiže krišku limete s ruba svoje čaše i zagleda je.

Ona je, generalno, zbunjajuća mešavina neverovatne nadarenosti i totalne tupavosti. Diplomirala je na visokoj poslovnoj školi, sve vreme uporno tvrdeći kako je duduk za te stvari i kako ni u snu ne namerava da radi u porodičnoj firmi u Rašholmu, koja se bavi prodajom tekstila. A onda je ipak otišla tamo i za samo jedno leto vratila firmu u život, uvela mogućnost poručivanja elektronskom poštom i prodaju preko interneta, učetvorostručila promet i nevoljno prihvatila kako možda ipak ima smisla za to i zagarantovanu karijeru. S druge strane, kad smo nedavno bile na odmoru u Kaliforniji i naš vodič objavio: „Po vedrom vremenu, odavde se pomoću dvogleda vide kitovi“, Mindi je na to rekla: „O bože, čak tamo u zalivu Kardigan?“*

„Limeta? Ovaj... obično ne“, odvratim.

„O. Pomislila sam da si je možda nečim natopila.“

Odem po sledeću čašu i odnesem je Ajvoru, a onda i Kerolajn i ja konačno sednemo.

„Živeli“, kažem. „Za moju raskinutu veridbu i budućnost bez ljubavi.“

„Za tvoju budućnost“, prekorno će Kerolajn.

Podignemo čaše, gucnemo, malčice se stresemo – u mešavini preovladava tekila. Usne mi utrnu, a želudac mi se ugrije.

Sama. Davno je bilo kad se to odnosilo na mene i još se ne osećam tako. Zasad sam nešto drugo, u limbu: šunjam se oko rođene kuće, spavam u gostinskoj sobi, izbegavam svog doskorašnjeg verenika i njegovo besno, cepteće razočaranje. U pravu je: ja želim ovako, stoga imam manje razloga da se ljutim.

* Zaliv Kardigan je u Velsu. (Prim. prev.)

„Kako ide suživot?“, upita Kerolajn obazrivo, kao da mi čita misli.

„Još nismo došli dotle da razapinjemo klavirsku žicu preko dovratka u visini guše. Sklanjamo se s puta jedno drugom. Moram da ubrzam potragu za stanom. Ionako svake večeri nalazim izgovor da se sklonim iz kuće.“

„Kako je tvoja mama podnela sve to?“ Mindi gricka usnu.

Kao jedna od dveju nesuđenih deveruša i jedina koja je, pored moje mame, bila oduševljena predstojećim venčanjem, Mindi je potpuno razume.

„Ne baš dobro“, odvratim ispoljavajući sav svoj talenat za ublažavanje činjenica.

Bilo je strašno. Telefonski pozivi su dolazili u fazama. Prvo „nemoj tako da se šališ s majkom“. Zatim pariranje u fazonu „ti strahovi su sasvim normalni, svaka mlada ih ima“. Pa predlog – „sačekaj nekoliko nedelja, da budeš načisto sa svojim osećanjima“. Gnev, poricanje, pregovaranje i onda – nadam se – prihvatanje. Došao je tata i pitao je li to zato što sam zabrinuta zbog troškova, jer ako treba, oni će sve da plate. E, tada sam zaplakala.

„Nadam se da nećeš zameriti što pitam, naprosto, nikad nisi rekla...“, upita Mindi. „Šta je zapravo izazvalo svađu zbog koje ste ti i Ris raskinuli?“

„O...“, izustim. „Elvis iz Maklsfilda.“

Svi začute. Za nas je inače sasvim normalno da se mnogo zezamo. No, budući da se fatalni ishod moje epski duge veze dogodio tek prošle nedelje, još niko ne zna šta je primereno. Kao posle bilo koje druge velike tragedije: kad je u redu da počneš da šalješ viceve mejlom?

„Kresnula si se s Elvisom iz Maklsfilda?“ kaže Ajvor. „Kako je to kada te povali Kralj lično?“

„Ajvore!“, zakuka Mindi.

Ja prasnem u smeh.

„Ijaaoo!“, najednom uzvikne Kerolajn, sasvim nesvojstveno sebi.

„Jesi li sela na nešto?“, pita Mindi.

„Zaboravila sam da kažem. Pogodite koga sam ove nedelje videla!“

Pokušavam da se setim koja bi to poznata osoba trebalo da mi bude prva na pameti. Sem ako nije reč o nekom o kome sam pisala reportažu, ali ja po čitav dan provodim gledajući u ljude koji su se pročuli sve iz samih pogrešnih razloga. Čisto sumnjam da bi silovatelj koji je pobjegao iz zatvora izazvao ovoliko ushićenje.

„Koronejšn strit ili Mančester junajted?“, upita Mindi. Iстина, to su dva glavna izvora poznatih u gradu.

„Ni jedno ni drugo“, odvrati Kerolajn. „Uz to, ovo je kviz za Rejčel.“

Slegnem ramenima krckajući kutnjacima komadiće leda.

„Uff... Darena Deja?“*

„Ne.“

„Lembita Oupika?“**

„Ne.“

„Mog tatu?“

„Zašto bih videla tvog tatu?“

„Možda je došao iz Šefilda i švaleriše se ovde da mama ne zna.“

„U kom slučaju bih ja to rastrubila u vidu kao bajagi kviza?“

„Dobro, predajem se.“

* Engleski glumac, pevač i TV presenter. (Prim. prev.)

** Bivši britanski političar, poznat po skandalima. (Prim. prev.)

Kerolajn se s pobedonosnim osmehom na licu zaveli na naslon.

„Engleskog Bena.“

Istovremeno me obuzmu vrućina i drhtavica, kao da me je najednom spopao grip. Posle temperaturnog kolebanja usledi blaga mučnina. O da, analogija važi.

Ajvor se izvije da pogleda u Kerolajn.

„Engleski Ben? Kakav je sad pa to nadimak? Zbog čega je engleski?“

„Je l' mu Big Ben neki rod?“, upita Mindi.

„Engleski Ben“, ponovi Kerolajn. „Rejčel zna o kome govorim.“

Osećam se kao Alek Ginis u *Ratovima zvezda*, kad se u njegovoj pećini pojavi Luk Skajvoker i počne da se raspituje za Obi-Vana Kenobija. *Dakle, to ime već veoma, veoma dugo nisam čuo...*

„Gde si ga videla?“, upitam.

„Kako ulazi u Centralnu biblioteku.“

„Kako bi bilo da kažete starom Dvonogom Ajvoru o kome pričate?“, upita Ajvor.

„Ja bih mogla da budem Hindi Mindi“, predloži Mindi, a Ajvor izgleda kao da će joj nešto objasniti, ali onda se predomisli.

„Drug sa studija, sećate se“, kažem pokrivajući usta čašom za slučaj da mi lice odaje više nego što želim.

„Iz moje grupe. To jest, s engleske književnosti. Otud Engleski Ben.“

„Ako je bio tvoj drug, zašto se Kerolajn sva... uzvrpoljila?“, upita Mindi.

„Oduvek joj se dopadao“, odvratim, zadovoljna što je to istina, makar ni nalik na čistu istinu, tako mi bog pomogao.

„A, tako.“ Mindi mi dobaci procenjivački pogled. „Onda se tebi sigurno nije dopadao, jer ti i Kerolajn, i ukus za muškarce – nikad se dvoje neće sastati.“*

Mogla bih poljubiti Mindi za ovo.

„Tačno“, žustro se saglasim.

„Još uvek *dobro* izgleda“, kaže Kerolajn, na šta moj želudac počne da se praćaka kao živi rak koga prinose loncu s ključalom vodom u kuhinji kineskog restorana. „Imao je fenomenalno odelo i kravatu.“

„Odelo, kažeš? Fascinantan čovek“, kaže Ajvor. „Kakav lik. Čeznem da saznam nešto više. O. Ne, čekaj – uopšte ne čeznem.“

„Jeste li se ti i on ikad...?“, upita Mindi Kerolajn. „Pokušavam da ga smestim...“

„Taman posla, nisam bila dovoljno glamurozna za njega, mislim da nijedna od nas nije bila, zar ne, Rejč? Bio je pomalo ženskaroš. Ali nekako fin.“

„Aha“, procedim.

„Čekaj! Sećam se Bena! Sav, ono, skockan, pametan i samouveren?“, kaže Mindi. „Mislili smo kako mora da je bogat, a kad tamo, jok, samo... umiveni plebejac.“ Gleda u Ajvora, koji zagriže mamac.

„O, kao da se nejasno sećam. Pozer koji je...“ Ajvor podigne okovratnik. „...*Je l' ovde mnogo lepo ili sam ja razlog?*“

„Nije bio takav!“ Nervozno se nasmejem.

„Sasvim si izgubila kontakt s Benom?“, upita Kerolajn. „Niste prijatelji na *Fejsbuku* ili tako nešto?“

*Prekinula sam kontakt s njim. Presekla ga, kao kad grudi-
ma pokidaš traku na kraju trke.*

* „Oh, Istok je Istok, a Zapad je Zapad, i nikad se dvoje neće sastati.“ (*Balade iz kasarne*, Radjard Kipling). (Prim. prev.)

„Ne. To jest, da. Nisam se videla s Benom još od kraja studija.“

A moja sedamsto osamdeset jedna pretraga na Guglu nije urodila plodom.

„Nekoliko puta sam ga videla u biblioteci, ali tek sad mi je kliknulo i shvatila sam odakle ga znam. Sigurno je na duže u Mančesteru. Hoćeš li da mu kažem da si ga pozdravila, ako ga opet vidim, da mu dam broj tvog mobilnog?“

„Ne!“ kažem, glasom koji nije u potpunosti lišen note panike. Čini mi se kako moram da objasnim, pa dometnem: „Može zvučati kao da ga jurim.“

„Zašto bi to pomislio ako ste bili samo drugovi?“, upita Kerolajn, nimalo nelogično.

„Sama sam posle dugo vremena. Otkud znam, moglo bi se pogrešno protumačiti. I ne tražim... Neću da izgleda kao, ovo je moja neudata drugarica koja želi da delim njen broj telefona muškarcima na ulici“, lupim.

„Znaš šta, nisam nameravala da ga zalepim na zid telefonske govornice!“, ljutito će Kerolajn.

„Znam, znam, izvini.“ Potapšem je po ruci. „Skroz sam ispala iz štosa.“

Pauza, popunjena Mindinim i Kerolajninim saosećajnim osmesima.

„Kad budeš spremna, upoznaću te s nekim vrućim frajerima.“ Mindi me potapše po ruci.

„Opa“, kaže Ajvor.

„Šta je bilo?“

„Sudeći po frajerima s kojima se zabavljaš, pokušavam da zamislim one koje zaobilaziš. Mozak mi šalje poruku: *Server je razumeo vaš zahtev, ali odbija da ga ispuni.*“

„O, to je stvarno *bezobrazno*, s obzirom na tvoje smrdljive drolje.“

„Ne, onaj gromoglasni glavić Bruno je bio bezobrazan, sećaš se?“

„Ali je imao dobro dupe.“

„Eto“, prekine ih Kerolajn. „Jesmo li te oraspoložili? Budućnost deluje svetlija?“

„Aha. Kao blesak atomske pećurke“, kažem.

„Još žestokog sokića?“, upita Kerolajn.

Podignem čašu.

„Nekoliko litara, molim te.“

Bena sam upoznala krajem naše prve nedelje na Univerzitetu u Mančesteru. U prvi mah sam pomislila da je na drugoj ili trećoj godini, zato što je bio sa starijim studentima koji su sedeli za dugačkim stolovima u kantini našeg studentskog doma i delili nam iskaznice. U stvari, došao je tu iz istog razloga kao i ja. Ali onda se, u maniru za koji sam posle shvatila da je tipičan za pričljivog, velikodušnog Bena, ponudio da pomogne i preskočio na drugu stranu stola kad su se požalili kako ih je premalo.

Ja pak ne bih ni bila na nogama da me mamurluk nije probudio i rekao da mi je očajnički potrebno nešto gazirano. Bilo je devet ujutru, ali okolina doma je bila pusta kao da je tek svanulo. Iskapivši svoje gazirano piće dok sam se po jesenjem suncu vraćala iz prodavnice, ugledala sam mali red što se krivudavo pružao od dvokrilnih vrata na ulazu u kantu. Kao Britanka, i kao nervozni brucoš, pomislila sam da je bolje da i ja stanem u red.

Kad sam stigla do stolova, pred Benom se pojavilo prazno mesto i ja sam prišla.